

RAN-2403000503011001

S.Y.B.Sc. (Sem. - III) Examination November - 2025

Physics : Physics - MJ - PHY - 303

[Total Marks: 25]

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો
Draw neat diagrams wherever necessary
- (3) પ્રશ્નપત્રમાં ઉપયોગમાં લીધેલી સંજ્ઞાઓ તેના પ્રચલિત અર્થમાં છે.
Symbols used in the paper have their usual meaning
- (4) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate full marks of the question
- (5) નોન પ્રોગ્રામેબલ સાયન્ટિફિક કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકો છો.
Scientific calculator may be used

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1 નીચે આપેલ પ્રશ્નોના કોઈ પણ પાંચ ના અતિ ટૂંકમાં જવાબ આપો.

05

1. મુક્ત દોલનો વ્યાખ્યાયીત કરો.
2. પ્રાણોદિત દોલનમા ગુણવત્તા અંક Q માટેનું સૂત્ર લખો.
3. અવમંદિતદોલનો ના કિસ્સામાં ક્રાંતિ અવમંદનની શરત b અને ω_0 સ્વરુપમાં દર્શાવો
4. લોરેન્ટઝ બળનુ સૂત્ર લખો
5. હોલ અસર વ્યાખ્યાયીત કરો.
6. AC અવબાધ બ્રિજ સંતુલન માટેની બન્ને શરતો લખો.

પ્ર. 2 નીચે આપેલ પ્રશ્નોના કોઈ એકનો સવિસ્તાર જવાબ આપો.

07

- (a) અવમંદિત દોલનોની ચર્ચા કરો અને જરૂરી સમીકરણો તારવો.
- (b) કંપવિસ્તાર અને વેગ અનુનાદ વચ્ચેનો ભેદ પ્રાણોદિત દોલનોમાં જણાવો.

પ્ર. 2 નીચે આપેલ પ્રશ્નોના કોઈ એકનો જવાબ આપો.

03

- (a) નીચે આપેલા સમીકરણો અવમંદિત દોલનો ના છે. તે દરેક કેવા પ્રકારના કિસ્સાઓ છે ઉકેલી જણાવો.
 - i) $4 \frac{d^2x}{dt^2} + 16 \frac{dx}{dt} + x = 0$
 - ii) $\frac{d^2x}{dt^2} + 10 \frac{dx}{dt} + 25x = 0$
 - iii) $2 \frac{d^2x}{dt^2} + 4 \frac{dx}{dt} + 9x = 0$
- (b) પ્રાણોદિત દોલનો માં કંપવિસ્તાર અનુનાદ સમજાવો.

- પ્ર. 3 નીચે આપેલ પ્રશ્નોના કોઈ એકનો સવિસ્તાર જવાબ આપો. 07
- (a) મેક્સવેલ L/C બ્રિજમાં સંતુલન થવા માટે જરૂરી શરતો તારવો.
- (b) ઓવન્સ બ્રિજમાં સંતુલન થવા માટે જરૂરી શરતો તારવો.
- પ્ર. 3 નીચે આપેલ પ્રશ્નોના કોઈ એકનો જવાબ આપો. 03
- (a) વેગ પસંદગી કારક ટુકમાં સમજાવો.
- (b) વિજભારીત કણ જ્યારે પરસ્પર લંબવિજક્ષેત્ર અને ચુંબકીય ક્ષેત્રમાં હોય ત્યારે તેના SHM માટે નુ સામાન્ય સમીકરણ લખી V_x, V_y, x, z તારવો.

ENGLISH VERSION

- Q. 1 Answer the following questions in brief: (Attempt any five) 05
1. Define free oscillations
 2. Write Quality factor Q formula of Forced Oscillators.
 3. Write the Critical condition in damping oscillation in terms of b, and ω_0 .
 4. Write the expression for Lorentz force.
 5. State Hall effect.
 6. Write the both conditions for continuous AC impedance bridge balance.
- Q. 2 Attempt any one of the following in details:
- (a) Discuss the damped oscillations and derive the necessary equations.
- (b) Distinguish between amplitude resonance and velocity resonance in Forced oscillations.
- Q. 2 Attempt any one of the following: 03
- (a) Consider the Following equations and state the kind of motion they represent in damped oscillations
- i) $4 \frac{d^2x}{dt^2} + 16 \frac{dx}{dt} + x = 0$
 - ii) $\frac{d^2x}{dt^2} + 10 \frac{dx}{dt} + 25x = 0$
 - iii) $2 \frac{d^2x}{dt^2} + 4 \frac{dx}{dt} + 9x = 0$
- (b) Explain amplitude resonance in forced oscillation.
- Q. 3 Attempt any one of the following in details: 07
- (a) Derive the condition for balancing a Maxwell's L/C bridge
- (b) Derive the condition for balancing a Owen's bridge.
- Q. 3 Attempt any one of the following: 03
- (a) Write a short note on velocity selector.
- (b) Write the general equation of SHM for the charged particles moving in crossed electric and magnetic field, Derive V_x, V_y, x, z .